

מה זוכרים?

חברותא

אירועים נוראיים בעבר שלנו כמו חורבן בית המקדש ורצח גדליה בן אחיקם, קיבלו גוון שונה בזיכרון ההיסטורי במהלך השנים. מטראומה לאומית כואבת, חריפה, הם הפכו לחלק מהזיכרון הקולקטיבי שלנו, והזיכרון הקולקטיבי הזה משחק תפקיד חשוב מאין כמותו בבניין האומה.

ישנו ציבור גדול שלא ידע את יצחק, ומבקש להתחבר לאדם, לאיש, למנהיג, דרך התרבות והאומנות. קמים דורות המבקשים להעניק עיבוד משלהם, בכלים אומנותיים, סרטים, סדרות, יצירות, למותו של אחד המנהיגים החשובים והמשפיעים בתולדות מדינת ישראל. המעשה שהיה הופך לסיפור שאותו אנחנו מספרים ומנחילים לדורות הבאים.

האם אנחנו רוצים לקבע את רצח יצחק רבין, בדברי הימים של האומה שלנו, כאירוע שפיצל בין ממלכת יהודה לישראל או כאירוע שגרם לנו להתעשת ולהיזכר, איזה מחיר נורא יש לאיוולת של האלימות הפוליטית, איזה מחיר נורא יש ליוהרה?

מה המסר ששומעים היום הילדים והילדות שלנו? האם נצליח שביום הזה, רק ביום הזה, פעם אחת בשנה, ילדה בחיפה תשמע את אותו המסר ששומע ילד בבני ברק, את אותו המסר ששומעת ילדה בשפרעם, ששומע ילד באלקנה.

זה נשמע לנו מופרך אבל האמת היא שמה שמופרך הוא שאנחנו מראש מוותרים, מרימים ידיים. הרמת הידיים הזאת, ההעדפה שלנו להתכרבל בנוחות בשמיכה האידיאולוגית והזהותית הנעימה של כל אחד ואחת מאתנו, להתקרבת כל אחד במקומו, במקום לייצר קול ממלכתי ברור ביום הזה, היא זרע פורענות. זהו לא יום להתקרבות, של אף אחד ושל אף קבוצה, זהו יום של לקיחת אחריות משותפת שמבוססת על זיכרון משותף - זיכרון הרצח וזיכרון התהום האורבת תחתיו.

מכובדי, נכון יהיה ללמד את הדור שלא זוכר את נובמבר 1995 גם על חייו של רבין, לוחם, משחרר ירושלים, רמטכ"ל צה"ל, מנהיג, איש ציבור ורודף השלום. את שני הדברים הללו ממשכים לקדם, דליה, יובל, ובני המשפחה, שנים רבות למען הנחלת מורשתו של יצחק ולמען חיזוקה של הדמוקרטיה הישראלית. מדי שנה אנחנו מתריעים ביום הזה מפני שנאת חינום ומלחמת אחים, מפני ההסתה, מפני האלימות המפוררת את יסודות הדמוקרטיה. רק אנחנו נחליט אם ליישם את הלקח. רק ההיסטוריה תעיד האם למדנו את הלקח.

נשיא המדינה ראובן ריבלין
טקס האזכרה הממלכתי ליצחק רבין,
במלאת 24 שנים להירצחו

- האם לקיחת אחריות משותפת מחייבת זיכרון משותף?
- האם אפשר להפריד בין זיכרון האיש לזיכרון הרצח?

שאלות

מה זוכרים?

הציעו תיקון לנוסח חוק יום הזכרון לרצח רבין. עליכם להתייחס רק לסעיף שעוסק בשאלה מה מציינים ביום זה (את הרצח, את האיש, את הלקח)?
דונו ביניכם לאור המקורות שקראתם וכתבו תיקון שמקובל על כל חברי הקבוצה.

המשימה